

ONDERWIJSONTWIKKELING

DIDACTISCH COACHEN, ACTIVERENDE INTERACTIE

Didactisch Coachen

Didactisch Coachen is leerlingen positieve leerbevorderende feedback geven. Feedback is het teruggeven van dat wat je waarneemt. Didactisch Coachen focust op de waarneming die direct met het leren van de leerling te maken heeft. We onderscheiden daarin 4 dimensies: kennis en inhoud, leerproces en strategie, gevoel en leerstand, en kwaliteiten en talenten. Op elk van die dimensies kunnen docenten leerlingen gericht feedback geven. Inmiddels is al lang wetenschappelijk aangetoond dat dit een zeer hoge efficiency van leren geeft.

Voor een docent echter iets kan waarnemen moet een leerling actief betrokken zijn bij de lesstof. Dit kan door allerlei actieve werkvormen, maar kan ook door een interactie die denken en leeractiviteit uitlokt bij de leerling. LinQue Consult hanteert hiervoor een eenvoudig stroomdiagram die interactiepatronen inzichtelijk maakt voor docenten.

Doel

1-2

Leerlingen laten ontplooiën tot zelfstandige, initiatiefrijke, vol in het leven staande, energieke mensen.

Vakbekwaamheid vereist bij didactisch coachen

Bij Didactisch Coachen staan de leerling *en* het vak centraal. Dit stelt eisen aan de vakbekwaamheid van de docent. Die hoort zo boven de stof te staan dat hij leerling meer feedback kan geven dan: dit is goed, of dat is fout. Juist het benoemen *waarom* iets goed is, vereist inzicht in en deskundigheid op het vakgebied. Daardoor is de leerkracht in staat feedback te geven op kennisniveau en op het niveau van leerstrategie (waar kun je deze wijze van werken nog meer toepassen).

Procesbegeleiding, dus het feedback geven op het leerproces kan ook heel goed gedaan worden door anderen dan de vakdocent.

Gevoel en kwaliteiten/talenten benoemen

We noemden het al, naast het vak staat ook de leerling centraal bij deze manier van coachen. De leerling met een positieve grondhouding in het leven laten staan en met de wil om zijn eigen (leer)vermogen te ontdekken en te ontwikkelen. Binnen deze wijze van coachen laten we de leerling stil staan bij de kwaliteiten en talenten die hij/zij zelf heeft ingezet of kan inzetten. Deze benoemen we of we laten ze de leerling zelf ontdekken. Daardoor komt de leerling in de eigen kracht en voelt zich competent, waardoor deze ook in staat is het eigen gevoel te benoemen en te onderkennen in verschillende situaties.

Inzicht geeft uitzicht, dat is meer dan "goed gedaan"

Door deze brede en diepere manier van coaching krijgt de leerling inzicht in de eigen kennis en persoonlijkheid. En dat is wat hij/zij nodig heeft om uiteindelijk die gewenste leerling te worden die eigen verantwoordelijkheid heeft, zelfkennis, een realistisch (en positief) zelfbeeld, initiatief durft nemen, enz. Een leerling ontdekt veel zelf, maar kan veel meer van zichzelf ontdekken als de leerkracht daar een doelgerichte ondersteuning in geeft. En dat is veel meer dan "goed gedaan".

*We filmden een aantal docenten op een leerplein. Toevallig kwamen twee docenten tijdens dat filmen bij dezelfde leerling en gaven de leerling ook beiden positieve feedback: "goed gedaan!" en "mooi werk!" Toen we aan de leerling vroegen: "weet je nu waarom je docenten zo tevreden zijn over je werk?" had de leerling geen idee....
Gemiste kans om zorg te dragen voor leren!*

Overall toepasbaar

Didactisch coachen kan toegepast worden in elke onderwijsarrangement: of het nu bij klassikaal onderwijs is of op in een vernieuwingssituatie waarin leerlingen in domeinen zitten en vakoverstijgende projecten uitvoeren, in alle gevallen is didactisch coachen toepasbaar.

Feedback en transfer

Uiteindelijk doel is dat de leerling zichzelf feedback geeft. Veelal begint dat door als leerkracht zelf model te staan én naar de feedback voor de leerling te vragen of deze zelf te benoemen.

2-2 Het is natuurlijk van belang de balans te vinden in de feedback die je als docent zelf geeft en dat wat je de leerling zelf laat benoemen en ontdekken. En die balans is van leerling tot leerling verschillend.

Trainingen en Wetenschappelijk Onderzoek

Deze methode is ontwikkeld door Lia Voerman en Frans Faber, werkzaam bij het IVLOS, Universiteit Utrecht en V&F Onderwijs Consult. LinQue Consult werkt nauw samen met Lia en Frans in het wetenschappelijk onderzoek naar deze methodiek van coachen en de toepasbaarheid in het dagelijkse onderwijs. LinQue geeft gerichte trainingen in Didactisch Coachen en integreert deze methodiek en visie in tal van andere vormen van onderwijsontwikkeling.